

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 22C/449/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112216360
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3112216360.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Ivetou Sopkovou v právnej veci navrhovateľa L. Q., štátneho občana SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. nad Z., W. XX/XXX, zastúpeného Pavlom Trnkom, advokátom so sídlom Bánovce nad Bebravou, Novomeského 1322/16, proti odporcovi Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o zaplatenie 2 166,79 €, takto

rozhodol:

I. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 2 166,79 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia 342,74 €, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným dňa 21.06.2012 domáha, aby súd uložil odporcovi - Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, povinnosť zaplatiť mu náhradu škody v peniazoch 2 166,79 € a náhradu trov konania. K zdôvodneniu žalobného návrhu uviedol, že uznesením vyšetrovateľa ÚJaKP PZ Trenčín, Odbor všeobecnej kriminality ČVS: ORP-331/1-OVK-TN-04 zo dňa 01.03.2004 mu bolo vznesené obvinenie za pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1, § 22 ods. 1 Trestného zákona a trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Trestného zákona, pričom sťažnosť proti tomuto uzneseniu prokurátor zamietol ako nedôvodnú. Dňa 02.07.2004 podala na neho prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou obžalobu pod sp. zn. PV 569/03, o ktorej rozhodol Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. BN-1T/61/2004 zo dňa 27.10.2009, právoplatným dňa 17.12.2009, tak, že ho spod obžaloby oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. V príčinnej súvislosti s trestným stíhaním mu vznikla škoda, predstavujúca trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 2 166,79 €, ktoré vyplatil advokátovi. Nárok na náhradu škody uplatnil listom zo dňa 15.11.2011, odoslaným na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorý orgán na jeho žiadosť reagoval listom zo dňa 16.05.2012 odmietavo a oznámil mu, že jeho žiadosti o náhradu škody nie je možné vyhovieť.

Dňa 27.02.2013 bolo na súd doručené vyjadrenie odporcu - Slovenskej republiky, za ktorú konalo Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, podľa ktorého je žaloba nedôvodná. Každé vznesenie obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný odsudzujúci rozsudok, nie je možné automaticky pokladať za nezákonné rozhodnutie. To, či v okamihu vznesenia obvinenia boli splnené podmienky na vznesenie obvinenia, nemožno posudzovať len s ohľadom na výsledok konania. Meritórne rozhodnutie trestného súdu v prospech obvineného bez ďalšieho ešte neznamená nezákonnosť vedeného trestného stíhania a nie je dôkazom toho, že trestné konanie nemalo byť vôbec začaté. Zatiaľ čo pre vznesenie obvinenia stačí dôvodné podozrenie, že bol spáchaný trestný čin a kto je jeho páchatelom, istota bez všetkých

pochybností je podmienkou až pre vynesenie rozsudku. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS ČR 165/02. Poukázal na to, že dvaja svedkovia zmenili svoje výpovede na hlavnom pojednávaní tak, že uviedli, že sa na mieste skutku v danej dobe nenachádzali a o skutku sa dozvedeli od poškodeného. Táto skutočnosť mala zásadný vplyv na rozhodnutie súdu o vine navrhovateľa. V tomto prípade potom nie je možné uznesenie o vznesení obvinenia pokladať za nezákonné rozhodnutie, nakoľko v tom čase svedkovia vypovedali inak a z ich výpovedí vychádzali orgány činné v trestnom konaní pri vznesení obvinenia. To, že došlo k zmene výpovede svedkov v konaní pred súdom, a tým k zmene dôkaznej situácie, čo malo za následok oslobodzujúci rozsudok, je dôvodom na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči svedkom pre trestný čin krivej výpovede. Občianskoprávny súd nie je oprávnený ustáliť a posúdiť, či v trestnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, pretože súd nemá oprávnenie v občianskom súdnom konaní zasahovať do trestného konania tým, že by napríklad aproboval postup orgánov činných v trestnom konaní z hľadiska správnosti a účelnosti konania. Samotná skutočnosť, že navrhovateľ vynaložil v predmetnom konaní finančné prostriedky na svoju obhajobu neznamena, že si náhradu môže automaticky uplatňovať ako svoju škodu. Treba skúmať aj to, či vynaložené finančné prostriedky boli vynaložené nutne a účelne. V danom prípade nešlo o prípad nutnej obhajoby, a preto výdavky navrhovateľa na obhajobu nemožno posúdiť ako nevyhnutné. Pokiaľ ide o príjmové pokladničné doklady a výpis z účtu zástupcu navrhovateľa, nie je možné ich považovať za dostatočný dôkaz o skutočnej úhrade predmetnej čiastky, nakoľko na príjmových dokladoch chýba potvrdenie o zaúčtovaní dokladu v peňažnom denníku v pokladničnej knihe právneho zástupcu a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie, teda tieto nespĺňajú náležitosti účtovného dokladu podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve. Nebola tiež dostatočne preukázaná súvislosť predmetným trestným stíhaním. Bez predloženia riadnej faktúry a dokladu o zaevidovaní v peňažnom denníku a v pokladničnej knihe právneho zástupcu nie je možné dospieť k záveru o reálnej úhrade peňažnej sumy. Prípadná škoda, ktorá by navrhovateľovi mohla vzniknúť v dôsledku trestného stíhania, bola dôsledkom trestného činu krivej výpovede svedkov, pre ktorý mal možnosť podať na svedkov trestného oznámenia a v tomto trestnom konaní si mohol ako poškodený uplatniť náhradu škody, ktorá mu v tejto súvislosti vznikla.

Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie s tým, že účastníkom oznámil, že vzhľadom na novelu z.č. 514/2003 Z.z. (z.č. 412/2012 Z.z.), účinnú od 01.01.2013, bude ďalej vo veci konať s odporcom - Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky.

Navrhovateľ ani odporca s uvedeným nevyslovili nesúhlas.

Súd vec prejednal na pojednávaní za účasti navrhovateľa a jeho zástupcu a zástupcu odporcu - Generálnej prokuratúry SR výsluchom navrhovateľa, vyjadrením odporcu, oboznámením sa s návrhom, potvrdením o vyúčtovaní odmeny zo dňa 22.08.2011, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 15.11.2011, príjmovými pokladničnými dokladmi zo dňa 12.03.2004, 24.05.2004, 21.07.2004, 05.08.2004, 03.09.2004, 15.10.2004, 05.11.2004, 08.12.2004, 09.06.2005, 20.06.2005, 18.09.2008, 17.09.2009, výpisom z účtu zástupcu navrhovateľa, výpisom z poštovej knihy, listom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 16.05.2012, podstatným obsahom spisu Okresného súdu Trenčín BN-1T/61/2004 a následne oboznámením sa s jednotlivými listinami v tomto spise, konkrétne uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 15.11.2003, uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 01.03.2004, zaslanie zo dňa 12.03.2004, odôvodnenie sťažnosti zo dňa 17.03.2004, uznesenie zo dňa 31.03.2004, zápisnica o výsluchu obvineného zo dňa 27.04.2004, plnomocenstvo zo dňa 12.03.2004, substitučná plná moc zo dňa 16.03.2004, zápisnica o konfrontácii zo dňa 15.06.2004, zápisnica o výsluchu svedka - poškodeného W. zo dňa 15.06.2004, zápisnica o výsluchu svedka B. W. zo dňa 01.04.2004, zápisnica o výsluchu svedka V. W. zo dňa 01.04.2004, zápisnica o výsluchu svedka B. Z. zo dňa 01.04.2004, zápisnica o výsluchu svedka V. Z. zo dňa 22.06.2004, zápisnica o výsluchu svedka W. Z. zo dňa 22.06.2004, návrh na doplnenie dokazovania zo dňa 25.05.2004, záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 22.06.2004, obžaloba zo dňa 02.07.2004, zápisnica o hlavnom pojednávaní zo dňa 23.03.2005, zo dňa 13.04.2005, zo dňa 02.06.2009, zo dňa 07.07.2009, zo dňa 08.09.2009, zo dňa 27.10.2009, rozsudok OS TN č.k. BN-1T/61/2004-185 zo dňa 27.10.2009, a zistil nasledovné:

Uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru v Bánovciach nad Bebravou ČVS: ORP-527/BN-2003 zo dňa 15.11.2003 bolo začaté trestné stíhanie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona a trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že dňa 14.11.2003 okolo 22,00 hod páchatel po predchádzajúcej hádke na mieste verejne

prístupnom pred barom U. na ul. G. H. v Z. nad Z. fyzicky napadol W. M. tak, že ho nezisteným predmetom trikrát udrel do hlavy, čím mu podľa predbežnej lekárskej správy spôsobil zranenia: dve tržné rany, z toho jednu na čele vpravo asi 3 cm dlhú hlbokú ranu, druhú na temene hlavy asi 5 cm dlhú povrchovú ranu s možnou prasklinou temennej kosti, s predpokladanou dobou liečenia a PN 10 až 14 dní. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor všeobecnej kriminality ČVS: ORP-331/1-OVK-TN-04 zo dňa 01.04.2003 bolo vznesené obvinenie proti navrhovateľovi z pokusu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona k § 222 ods. 1 Tr. zákona a trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 14.11.2003 okolo 22,00 hod po predchádzajúcej hádke na mieste verejne prístupnom pred barom U. na ul. G. H. v Z. nad Z. fyzicky napadol W. M. tak, že ho nezisteným predmetom trikrát udrel do hlavy, čím mu spôsobil dve tržné rany, z toho jednu v čelovej oblasti vpravo asi 3 cm dlhú hlbokú ranu, druhú asi 5 cm dlhú povrchovú ranu v strednej časti temennej oblasti s možnou prasklinou temennej kosti, s dobou liečenia a PN v trvaní 7 dní.

Navrhovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu dňa 12.03.2004 sťažnosť, doplnenú dňa 17.03.2004, ktorá bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry v Bánovciach nad Bebravou sp. zn. Pv 569/2003-28 zo dňa 31.03.2004 zamietnutá ako nedôvodná.

Navrhovateľ v trestnom konaní dňa 12.03.2004 splnomocnil na zastupovanie advokáta Pavla Trnku, ktorú skutočnosť oznámil Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru SR v Trenčíne dňa 12.03.2004. Advokát poskytoval navrhovateľovi úkony právnej služby počas celého trvania trestného konania. Konkrétne vykonal nasledujúce úkony: príprava a prevzatie zastúpenia dňa 12.03.2004; odôvodnenie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 17.03.2004, nazretie do vyšetrovacieho spisu dňa 17.03.2004, dňa 01.04.2004 účasť na výsluchoch svedkov W. (od 08,50 hod do 9,20 hod), W. (od 9,25 hod do 9,50 hod), Z. (od 9,55 hod do 10,15 hod); účasť na výsluchu obvineného navrhovateľa dňa 27.04.2004, účasť na výsluchu poškodeného M. dňa 15.06.2004 (od 09,35 hod do 09,55 hod), účasť na konfrontácii obvineného navrhovateľa a poškodeného M. dňa 15.06.2004 (09,00 hod do 9,25 hod); dňa 22.06.2004 účasť na výsluchu svedkov Z. (09,00 hod do 09,40 hod), Z. (09,50 hod do 10,15 hod), preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 22.06.2004, účasť na hlavnom pojednávaní súdu 22.03.2015 od 08,30 hod do 10,45 hod, účasť na hlavnom pojednávaní súdu, na ktorom došlo k odročeniu veci bez jej prejednávania dňa 13.04.2005, účasť na hlavnom pojednávaní súdu, na ktorom došlo k odročeniu veci bez jej prejednávania dňa 02.06.2009, účasť na hlavnom pojednávaní súdu dňa 07.07.2009, 08.09.2009 a 27.10.2009.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou podala dňa 02.07.2004 na navrhovateľa pod sp. zn. Pv/569/2003 obžalobu na tom skutkovom základe, že obvinený navrhovateľ dňa 14.11.2003 okolo 22,00 hod pred barom U. na ul. G. H. v Z. nad Z. fyzicky napadol W. M. tak, že ho kovovým predmetom trikrát udrel do hlavy, čím mu spôsobil zranenie, a to tržné rany na hlave (2x) - v čelovej oblasti vpravo a v strednej časti temennej oblasti, chirurgicky ošetrené ide revíziou a so šitím, s dobou PN v trvaní 7 - 10 dní, teda konaním nebezpečným pre spoločnosť, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu a ktorého sa páchatel dopustil v úmysle inému úmyselne spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo, sa dopustil na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného, čím spáchal pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa §8 ods. 1 Tr. zákona k § 222 ods. 1 Tr. zákona, trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zákona.

Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. BN-1T/61/2004-185 zo dňa 27.10.2009, právoplatným dňa 17.12.2009, rozhodol, že obžalovaný navrhovateľ sa oslobodzuje spod skutku právne posúdeného obžalobou ako pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 30.11.2003 v znení z.č. 171/03 k § 222 ods. 1 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že dňa 14.11.2003 okolo 22,00 hod pred barom U. na ul. G. v Z. nad Z. fyzicky napadol W. M. tak, že ho kovovým predmetom trikrát udrel do hlavy, čím mu spôsobil zranenie, a to tržné rany na hlave (2x) - v čelovej oblasti vpravo a v strednej časti temennej oblasti, chirurgicky ošetrené ide revíziou a so šitím, s dobou PN v trvaní 7 - 10 dní. Súd obžalovaného navrhovateľa oslobodil, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Navrhovateľ pri výsluchu uviedol, že žiada preplatiť len sumu, ktorú uhradil svojmu zástupcovi.

Navrhovateľ ďalej zdôraznil, že uznesenie o vznesení obvinenia zrušené nebolo, sťažnosť proti nemu bola zamietnutá. Poukázal ale na rozhodnutia súdov v obdobných veciach, keď pri zamietnutí takejto sťažnosti následne došlo k zastaveniu trestného konania alebo k oslobodeniu spod obžaloby. Zodpovednosť za škodu v danej veci je objektívna bez ohľadu na zavinenie, pričom Najvyšší súd SR opakovane judikoval, že ak bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby, bolo akoby zrušené rozhodnutie o vznesení obvinenia. Obvinenému potom vzniklo právo na náhradu trov trestného konania od štátu, pretože má právo na obhajobu. Napriek tomu, že odporca nenamietal rozsah poskytnutej právnej pomoci, ani vyúčtovanie, v prípravnom konaní do 01.01.2005 bolo vyúčtovaných viac úkonov, ktoré nasledovali po sebe do dvoch hodín trvania, a to na základe § 16 ods. 1 písm. d/ vyhl. č. 163/2002 v spojení s § 20 vyhl. č. 655/2004 Zb. z.. Pokiaľ ide o úkony 01.04.2004, išlo tam len o výsluch svedkov W., W., Z., nie aj o výsluch navrhovateľa, ale vyúčtovanie v tomto smere je správne. Je pravdou, že úkon nazretie do vyšetrovacieho spisu dňa 17.03.2004 by mohol byť súčasťou prevzatia veci a prípravy, to ponecháva na úvahu súdu.

Odporca, konajúci prostredníctvom Generálnej prokuratúry SR, uviedol, že v súvisiacom trestnom konaní nebolo vydané nezákonné rozhodnutie. Pokiaľ v rámci trestného konania nie sú zistené dôkazy pre zastavenie konania, prokurátor je povinný podať obžalobný návrh, čo aj v danej veci urobil. Dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní potom súd vyhodnotil inak, čo je jeho zákonná možnosť. Z tohto hľadiska sa potom nedá hovoriť o nezákennom rozhodnutí prokuratúry. V súdnom konaní obžaloba nebola odmietnutá, ani trestné stíhanie nebolo zastavené. Prokurátor potom nemal inú možnosť, ako podať obžalobný návrh, pričom v tom čase neexistovalo žiadne nezákonné rozhodnutie. Po právoplatnom skončení trestnej veci navrhovateľ v novembri 2011 podal na Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku a následne v júni 2012 podal žalobu. Štátny orgán, ktorý v konaní vystupuje ako odporca, teda Generálna prokuratúra SR, nemal možnosť prerokovať túto žiadosť, pretože ministerstvo ju nepostúpilo bez ohľadu na § 15 ods. 2 z. č. 514/2003, a to ani na základe výzvy súdu. Odporca - Generálna prokuratúra SR - teda nemal možnosť predbežne prerokovať nárok navrhovateľa s tým, že ministerstvo sa v tomto smere mohlo dopustiť nesprávneho úradného postupu. Na základe uvedeného mal za to, že neboli splnené podmienky, aby mohla byť žalovaná Generálna prokuratúra SR, lebo na nej nebola predbežne prerokovaná žiadosť navrhovateľa o náhradu škody. Takýto štátny orgán - Generálnu prokuratúru SR - nemožno potom zaviazat' na plnenie. Žiadal, aby súd žalobu zamietol, trov konania pre prípad úspechu si neuplatnil.

Podľa príjmových pokladničných dokladov zo dňa 12.03.2004, 24.05.2004, 21.07.2004, 05.08.2004, 03.09.2004, 15.10.2004, 05.11.2004, 08.12.2004, 09.06.2005, 20.06.2005, 18.09.2008, 17.09.2009 navrhovateľ zaplatil svojmu právnenému zástupcovi za obhajobu v trestnom konaní sp. zn. AK 25/2004 sumu spolu 1 987,44 €. Podľa výpisu z účtu zástupcu navrhovateľa mu navrhovateľ ešte dňa 10.07.2009 uhradil sumu 300,- €.

Navrhovateľ listom zo dňa 15.11.2011 uplatnil návrh na predbežné prejednanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu vo výške zodpovedajúcej trovám obhajoby v trestnom konaní 2 166,79 € na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorý list odoslal podľa výpisu z poštovej knihy dňa 22.11.2011.

Ministerstvo navrhovateľovi listom zo dňa 16.05.2012 oznámilo, že vo veci nebol zistený nesprávny úradný postup ani nezákonné rozhodnutie, vznik škody ani príčinná súvislosť medzi nimi, teda nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej výkonom verejnej moci v zmysle z.č. 58/1969 Zb..

Súd vec posúdil podľa nasledujúcich ustanovení právnych predpisov:

Podľa článku 1 ods. 1 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa článku 50 ods. 3 Ústavy SR obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám, alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci účinného od 01.07.2004 zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom do 31.12.2012 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom od 01.01.2013 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, 3) a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom od 01.01.2013 vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

Podľa § 1 ods. 1, 2 z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 2 z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

Podľa § 3 z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu

škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

Podľa § 9 ods. 1 veta prvá z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Podľa § 10 z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 15 ods. 1 písm. c/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 12.03.2004, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri obhajobe v trestnom konaní a zastupovaní v konaní o priestupkoch je jedna pätina výpočtového základu, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje 10 rokov.

Podľa § 16 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 12.03.2004 odmena patrí za každý z týchto úkonov právnej služby: a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom, b) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú aj začatú hodinu, c) písomné podanie na súd alebo iný orgán, alebo protistrane týkajúce sa veci samej, d) účasť pri vyšetrovacom úkone, pri oboznámení s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania a za konanie pred súdom alebo iným orgánom, a to za každé začaté dve hodiny a za každý úkon osobitne, e) vypracovanie právneho rozboru veci, f) rokovanie s protistranou, a to za každú aj začatú hodinu, g) návrh na predbežné opatrenie, ak dôjde k nemu pred začatím konania, odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení, návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie, prípadne sťažnosť proti rozhodnutiu o návrhu na obnovu konania, podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona, h) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

Podľa § 18 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 12.03.2004, advokát má popri nároku na odmenu aj nárok a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy, b) na náhradu za stratu času (§ 20).

Podľa § 19 ods. 3, 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 12.03.2004, od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol. Na výšku náhrady cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, 3) ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 20 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 12.03.2004 pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej dvadsaťštvrtiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

Podľa § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.01.2005 pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa odseku 1 je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný

čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, jedna dvanásťtina výpočtového základu.

Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom do 30.06.2013 odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby: a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom, b) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú aj začatú hodinu, c) písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej, d) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom, 4) pri konaní o dohode o vine a treste, pri konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín, e) vypracovanie právneho rozboru veci, f) rokovanie s protistranou, a to za každé dve začaté hodiny, g) návrh na predbežné opatrenie, ak dôjde k nemu pred začatím konania, odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení, návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie, mimoriadne dovolanie, sťažnosť proti rozhodnutiu o návrhu na obnovu konania, podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona, h) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

Podľa § 15 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.01.2005 advokát má popri nároku na odmenu aj nárok a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy, b) na náhradu za stratu času (§ 17).

Podľa § 16 ods. 3, 4 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.01.2005 od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol. Na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, 5) ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.01.2005 pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

Na základe vykonaného dokazovania hodnotiac dôkazy podľa § 132 O.s.p a po právnom posúdení veci súd dospel k záveru, že návrh je dôvodný.

Navrhovateľ si v konaní uplatňuje nárok na náhradu škody v súvislosti s nezákonným rozhodnutím štátu o vznesení obvinenia, ktoré bolo vydané vyšetrovateľom dňa 01.03.2004, teda za účinnosti z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, hoci k jeho oslobodeniu spod obžaloby došlo rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. BN-1T/61/2004 zo dňa 27.10.2009, teda za účinnosti z.č. 514/2003 Z.z.. Súd preto z hľadiska hmotnoprávneho, za použitia § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci účinného od 01.07.2004, vec posudzoval podľa ustanovení z.č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Z hľadiska procesnoprávneho však súd - pokiaľ ide o orgán, konajúci v tomto konaní za odporcu - Slovenskú republiku, vychádzal z aktuálnej procesnoprávnej úpravy, obsiahnutej v z.č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorú je potrebné aplikovať.

Zákon č. 58/1969 Zb. i zákon č. 514/2003 Z.z. (či už v znení účinnom do 31.12.2012 alebo v aktuálnom znení) za subjekt zodpovedný z nezákonného rozhodnutia označuje štát - Slovenskú republiku. Právna úprava zodpovednosti obsiahnutá v oboch zákonoch je tak založená na princípe jediného výlučného nositeľa zodpovednosti za škodu, ktorými je štát.

V tomto smere sú potom neopodstatnené námietky odporcu ohľadne nemožnosti zaviazat' na plnenie odporcu - Generálnu prokuratúru SR, pretože v danej veci navrhovateľ správne smeruje žalobný návrh proti odporcovi - Slovenskej republike, nie proti samotnej Generálnej prokuratúre SR ako pasívne legitimovanému subjektu.

Štát ako zodpovedný subjekt pritom nezodpovedá za seba, ale za subjekt, ktorý škodu či nemajetkovú ujmu zapríčinil. Takýmto subjektom je orgán štátu alebo orgán spoločenskej organizácie, na ktorú sa preniesli úlohy štátneho orgánu. V dôsledku novely - zákona č. 412/2012 Z.z., ktorým bol novelizovaný z.č. 514/2003 Z.z., v danom prípade s účinnosťou od 01.01.2013 v mene Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy koná Generálna prokuratúra SR. Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora. Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ novelizovaného znenia zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ak prokurátor zamietol sťažnosť navrhovateľa v prípravnom konaní a podal v trestnej veci obžalobu, tak v občiansko-súdnom konaní o náhradu škody v zmysle uvedenej novely v mene štátu koná Generálna prokuratúra SR.

Keďže uvedenou novelou neboli dané prechodné a záverečné ustanovenia, pričom sčasti ide o procesnoprávny predpis, ktorého procesnoprávne ust. § 4 upravuje zastupovanie Slovenskej republiky, potom v zmysle zásady lex posterior derogat legi priori pre akékoľvek ďalšie konanie od 01.01.2013, sa aplikuje znenie dané novelou (z.č. 412/2012 Z.z.), a to aj pre určenie orgánu konajúceho v mene štátu po 01.01.2013 (resp. po 30.06.2004).

Na základe uvedeného súd konal s Generálnou prokuratúrou SR ako orgánom konajúcim v mene Slovenskej republiky podľa aktuálneho znenia procesnoprávnej normy § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, účinného od 01.01.2013. Cieľom zákonodarcu bolo v zmysle dôvodovej správy k uvedenej novele potvrdiť a zvýrazniť doterajšiu rozhodovaciu prax súdov precizovaním dovtedy platnej právnej úpravy. V zmysle novely orgánom, ktorý koná v mene Slovenskej republiky v danej veci je Generálna prokuratúra SR. Ministerstvo vnútra SR by bolo v zmysle novely povolané konať v mene štátu len v prípade, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ policajného zboru alebo poverený príslušník policajného zboru a súčasne prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru alebo povereného príslušníka policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu. V prejednávanej veci však prokurátor zamietol sťažnosť navrhovateľa proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu podal. Podľa § 180 ods. 1 z.č. 141/1960 Zb. Trestného poriadku účinného do 31.12.2005 rovnako ako podľa § 231 písm. a/ z.č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku účinného od 01.01.2006 len prokurátor je oprávnený podať obžalobu. Až po podaní obžaloby povinnosť rozhodovať samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním prechádza na štát. Ministerstvo vnútra SR nie je orgánom oprávnený konať za štát vo veciach náhrady škody v prípadoch, ak trestné konanie skončilo oslobodením spod obžaloby. Takýmto orgánom už vôbec nie je odporcom namietané Ministerstvo spravodlivosti, ktoré v zmysle § 4 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z. koná len v prípade, že nemožno príslušný orgán určiť podľa odseku 1 § 4 zákona, čo sa netýka daného prípadu.

Na veci nič nemení ani skutočnosť, že navrhovateľ podal návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody štátom na Ministerstvo spravodlivosti SR. Podľa § 4 ods. 3 z.č. 514/2003 Z.z., ak nie je nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa s tým, že účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované. Ministerstvo spravodlivosti SR takto nepostupovalo, nárok navrhovateľa nesporne vecne prejednálo a jeho žiadosť zamietlo. Otázka, či Ministerstvo spravodlivosti SR takýmto spôsobom postupovalo správne alebo nie, je pre rozhodnutie v danej veci právne irelevantná, pretože i keby postupovalo nesprávne, túto skutočnosť by nebolo možné pričítať na

řarchu navrhovateľa, ale na řarchu zodpovedného subjektu, ktorým je štát (nie Generálna prokuratúra SR).

I podľa rozsudku Krajského súdu v Trenčine sp. zn. 6 Co/258/2012 zo dňa 10.02.2015 „pokiaľ ide o argumentáciu odvolateľa, podľa ktorej odvolateľ nebol oprávnený konať za štát v prejednávanej príhode, podľa názoru odvolacieho súdu je táto argumentácia vo vzťahu k navrhovateľovi a jeho uplatnenému nároku irelevantná. Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatnil proti štátu v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR výslovne garantované právo, pričom povinným subjektom je štát. Hoci ustanovenie § 4 zákona č. 514/2003 Z.z. určuje, kto má konať v mene štátu, z hľadiska navrhovateľa to nie je pre uplatnenie takéhoto nároku rozhodné s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 3 uvedeného zákona, v zmysle ktorého orgány štátu sú „ex off“ povinné zabezpečiť, aby za štát konal príslušný orgán, teda aby si orgány štátu „ex off“ vyriešili medzi sebou aj prípadných kompetenčný spor a konečné vyriešenie tohto kompetenčného sporu oznámili tomu, kto uplatnil nárok. Okolnosť, že si orgány štátu nevedia vyriešiť svoj kompetenčný spor, nemôže byť na ujmu osoby, uplatňujúcej nárok na náhradu škody.“

Navrhovateľ síce v návrhu označil ako zástupcu štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, avšak súd postupoval v súlade s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/149/2011 zo dňa 26.09.2012, podľa ktorého označenie správneho štátneho orgánu v žalobe, ktorý koná za štát v rozsahu svojej pôsobnosti, nie je otázkou pasívnej legitímácie štátu v konaní, resp. s pasívnou legitímáciou štátu nesúvisí. Pasívna legitímácia je stav, ktorý znamená, že subjekt práva je nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva. K pasívnej legitímácii sa súd vyjadruje v rozhodnutí vo veci samej vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním. Existencia či neexistencia pasívnej legitímácie štátu ako hmotnoprávneho stavu nemá nijakú spojitosť so správnym procesným označením štátu ako účastníka konania na žalovanej strane. Riadne označenie štátu ako žalovaného účastníka konania je náležitou súčasťou riadneho návrhu na začatie konania. Štát je ako účastník konania označený riadne, ak je súčasne s ním označený príslušný štátny orgán, ktorý bude za štát konať (§ 79 ods. 1 O. s. p.). Neoznačenie toho, kto má za štát konať, má za následok neúplnosť návrhu so súčasným vznikom povinnosti súdu pokúsiť sa o odstránenie tejto vady postupom podľa § 43 O. s. p.. V prípade, že žalovaná strana síce štátny orgán, ktorý má za štát konať, označí, ale uplatnený nárok do pôsobnosti tohto štátneho orgánu nepatrí, alebo označí subjekt, ktorý štátnym orgánom nie je, resp. nie je ani právnym subjektom, nejde o vadu návrhu ani o nedostatok podmienky konania. Z ustanovenia § 21 ods. 4 veta prvá O. s. p. vyplýva, že súd je povinný - bez zreteľa na označenie obsiahnuté v návrhu - zabezpečiť, aby za štát pred súdom konal štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu a konať len s takýmto oprávneným subjektom.

Na základe uvedeného, súd konal ďalej so zástupcom odporcu - Generálnou prokuratúrou SR.

V tomto smere súd poukazuje i na rozhodnutia vyšších súdov v obdobných veciach, napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/48/2013 zo dňa 04.07.2013, rozsudok Krajského súdu v Trenčine sp. zn. 5Co/702/2014 zo dňa 25.03.2015.

Zákon č. 58/1969 Zb. upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri jej výkone, ak sú splnené podmienky zodpovednosti podľa tohto zákona. Vznik zodpovednosti štátu predpokladá: a/ nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, b/ existenciu škody, c/ príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a existenciou škody. Predpokladom zodpovednosti štátu je príčinná súvislosť medzi ujmou poškodeného, ako i následkom a rozhodnutím, ktoré bolo zrušené pre nezákonnosť, nie medzi ujmou a skutočnosťou, ktorá bola dôvodom zrušenia rozhodnutia. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci má povahu objektívnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Zákon nepozná ani žiadny liberálny dôvod, na základe ktorého by bolo možné tejto zodpovednosti sa zbaviť.

Základnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je okolnosť, že toto rozhodnutie bolo príslušným orgánom zrušené pre nezákonnosť. Aj v tomto prípade však treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nezákonným zásahom štátu bola odčinená.

V danej veci uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trenčíne, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor všeobecnej kriminality ČVS: ORP-331/1-OVK-TN-04 zo dňa 01.04.2003 bolo vznesené obvinenie proti navrhovateľovi z pokusu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona k § 222 ods. 1 Tr. zákona a trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zákona. Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ včas sťažnosť, ktorá ale bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry v Bánovciach nad Bebravou sp. zn. Pv 569/2003-28 zo dňa 31.03.2004 zamietnutá ako nedôvodná. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou podala dňa 02.07.2004 na navrhovateľa pod sp. zn. Pv/569/2003 obžalobu pre pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona k § 222 ods. 1 Tr. zákona, trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zákona. Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. BN-1T/61/2004-185 zo dňa 27.10.2009, právoplatným dňa 17.12.2009, obžalovaného navrhovateľa spod obžaloby pre pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 30.11.2003 v znení z.č. 171/03 k § 222 ods. 1 Tr. zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. oslobodil.

Zákon č. 58/1969 Zb. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby.

V zmysle právnych záverov súdnej judikatúry je pravdou, že oslobodenie spod obžaloby v trestnom konaní má rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Rozhodovanie súdov sa ustálilo medziiným na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod žaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (viď rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 1CZ/6/1990, publikovaný ako Rc/35/1991, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 53/ 1993 zo dňa 08.06.1993, aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované pod číslom R 35/1991). Judikatúra tak jednoznačne dospela k záveru, že rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má tiež oslobodenie spod obžaloby. Na to nadviazal záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov, podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby (viď bližšie rozhodnutie publikované pod č. R 70/1994). Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Uvedený právny názor kontinuálne nadväzuje na predchádzajúcu súdnou prax, keď napríklad v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 18.08.2010 bolo zaujaté stanovisko, že za ústavne konformný treba považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

V danom prípade navrhovateľovi vznikla skutočná škoda tým, že zaplatil svojmu právnenému zástupcovi, ktorý ho zastupoval počas celého trestného konania trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 2 166,79 €. Čo do príčinnej súvislosti medzi nezákonnými rozhodnutiami a škodou je potrebné uviesť, že navrhovateľ využil svoje ústavné právo, garantované v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR na kvalifikovanú obhajobu, nakoľko sám nemá právnické vzdelanie. Podľa názoru súdu je nespochybniteľná nevyhnutnosť takéhoto postupu v súvislosti s tak závažnou a pre laika zložitou skutočnosťou, ako je vznesenie obvinenia a začatie trestného stíhania a je irelevantné, či ide o prípady nutnej obhajoby, alebo

zvoleného advokáta. To znamená, že práve vznesenie obvinenia a následné pokračovanie v trestnom konaní po podaní obžaloby súdom, boli výlučnou príčinou vzniku trov spätých s obhajobou a príčinná súvislosť je tým nepochybná. Po preskúmaní veci všetky uskutočnené úkony obhajoby súd považoval za účelné, podmienené úkonmi orgánov činných v trestnom konaní, bez ktorých by tieto trovy neboli vznikli. Navrhovateľ advokátovi vyplatenú odmenu špecifikoval, pričom z vykonaného dokazovania súd zistil, že všetky úkony boli vykonané tak, ako ich rozpísal v návrhu.

Trovy právneho zastúpenia boli určené v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z., resp. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) v znení účinnom ku dňu vykonania toho-ktorého úkonu.

Podľa § 15 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z. je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje 10 rokov, jedna pätina výpočtového základu, t.j. za rok 2004 suma 90,29 €/2 720,- Sk. Podľa § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. pri obhajobe v trestnom konaní je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, jedna dvanástina výpočtového základu, čo za rok 2005 predstavuje sumu 62,27 €/1 876,- Sk a za rok 2009 sumu 86,93 €.

Navrhovateľ si za rok 2004 uplatnil odmenu advokáta za 12 úkonov právnej služby á 90,29 €/2 720,- Sk: príprava a prevzatie zastúpenia dňa 12.03.2004 /§ 16 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./, podanie sťažnosti zo dňa 17.03.2004 /§ 16 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./, nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu dňa 17.03.2004 /§ 16 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./, dňa 01.04.2004 účasť na výsluchoch svedkov W. (od 08,50 hod do 9,20 hod), W. (od 9,25 hod do 9,50 hod), Z. (od 9,55 hod do 10,15 hod) /§ 16 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./; účasť na výsluchu obvineného navrhovateľa dňa 27.04.2004 /§ 16 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./, účasť na výsluchu poškodeného M. dňa 15.06.2004 (od 09,35 hod do 09,55 hod) /§ 16 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./, účasť na konfrontácii obvineného navrhovateľa a poškodeného M. dňa 15.06.2004 (09,00 hod do 9,25 hod) /§ 16 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./; dňa 22.06.2004 účasť na výsluchu svedkov Z. (09,00 hod do 09,40 hod), Z. (09,50 hod do 10,15 hod) /§ 16 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./, preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 22.06.2004 /§ 16 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 163/2002 Z.z./ á 90,29 €, t.j. spolu suma 1 083,45 €. Súd v súlade s dikciou vtedajšieho § 16 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. konštatoval, že advokátovi patrí tarifná odmena za každý z uvedených úkonov, bez ohľadu na to, že niektoré nasledovali bezprostredne po sebe. Za rok 2005 si uplatnil tarifnú odmenu za 2 úkony á 62,72 €/1 876,- Sk za účasť na hlavnom pojednávaní súdu 22.03.2015 od 08,30 hod do 10,45 hod /§ 14 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z./ a 1 úkon á 15,57 €/469,- Sk (1/4-ina z tarifnej odmeny) za účasť na hlavnom pojednávaní súdu, na ktorom došlo k odročeniu veci bez jej prejednaní dňa 13.04.2005 /§ 14 ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z./, spolu odmena za úkony v roku 2005 140,11 €. V roku 2009 vykonal zástupca navrhovateľa 3 úkony právnej služby á 86,93 € - účasť na hlavnom pojednávaní súdu dňa 07.07.2009, 08.09.2009 a 27.10.2009 /§ 14 ods. 1 písm. d/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z./ a 1 úkon á 21,73 € (1/4-ina z tarifnej odmeny) za účasť na hlavnom pojednávaní súdu, na ktorom došlo k odročeniu veci bez jej prejednaní dňa 02.06.2009 /§ 14 ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z./; spolu odmena za úkony v roku 2009 suma 282,52 €. V súvislosti s tým patrí zástupcovi navrhovateľa podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 7 x režijný paušál á 4,51 €/136,- Sk za rok 2004, podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. 2 x režijný paušál á 4,98 €/150,- Sk rok 2005 a 4 x 6,95 € za rok 2009, spolu režijný paušál 69,36 €. Ďalej si advokát navrhovateľa uplatnil cestovné motorovým vozidlom na úkony v roku 2004 a 2005 (dňa 17.03.2004, 01.04.2004, 27.04.2004, 15.06.2004, 22.06.2004, 23.03.2005, 13.04.2005) 7 x trasa Bánovce nad Bebravou - Trenčín a späť, t.j. 7 x 62 km tak, že mu patrí jednak paušálna náhrada 22,23 € (2 x 62 km x 0,17 €/5,20 Sk za 2 cesty vykonané do 07.04.2004), paušálna náhrada 63,80 € (5 x 62 km x 0,21 €/6,20 Sk za 5 ciest vykonaných od 08.04.2004) a jednak náhrada PHM za 7 ciest x 62 km x spotreba 8,2 l/100 km x cena PHM 1,16 €/35,- Sk vo výške 41,35 €; spolu cestovné náhrady za rok 2004 2005 v sume 127,38 €. Advokátovi patria aj cestovné náhrady za rok 2009 za 4 cesty Bánovce nad Bebravou - Trenčín a späť, t.j. 4 x 62 km tak, že mu patrí jednak paušálna náhrada 16,19 € (4 x 62 km x 0,183 €) a jednak náhrada PHM za 4 cesty x 62 km x spotreba 6,6 l/100 km x cena PHM 0,989 € vo výške 45,38 €; spolu cestovné náhrady za rok 2009 v sume 61,57 €. Ďalej si uplatnil náhradu za stratu času podľa § 20 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z.z. za úkony v roku 2004 za 5 ciest Bánovce nad Bebravou - Trenčín a späť dňa 17.03.2004, 01.04.2004, 27.04.2004, 15.06.2004, 22.06.2004, t.j. 10 polhodín a 18,82 €/567,- Sk, podľa

§ 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za 2 cesty v roku 2005 (23.03.2005, 13.04.2005) Bánovce nad Bebravou - Trenčín a späť, t.j. 4 polhodiny á 8,30 €/250,- Sk, spolu za rok 2004 a 2005 vo výške 221,40 €. Uplatnil si aj náhradu za stratu času za 4 cesty v roku 2009 (02.06.2009, 07.07.2009, 08.09.2009, 27.10.2009) Bánovce nad Bebravou - Trenčín a späť, t.j. 8 polhodín á 11,59 €, spolu 92,72 €.

Taktiež zástupcovi navrhovateľa ako platiteľovi DPH patrí odo dňa 01.07.2005 i DPH v sadzbe 19 %. Tarifná odmena a náhrady advokáta navrhovateľa do dňa 30.06.2005 predstavovali sumu 1 613,90 €, od 01.07.2005 sumu 464,61 €, DPH potom sumu 88,28 €. Spolu uplatnené trovy obhajoby navrhovateľa 2 166,79 €, ktorých výšku však odporca ani nerozporoval.

V konaní bolo tiež preukázané, že navrhovateľ advokátovi trovy právneho zastúpenia uhradil, a to príjmovými pokladničnými dokladmi a výpisom z účtu zástupcu navrhovateľa. Skutočnosť, či príjmové pokladničné doklady spĺňajú alebo nespĺňajú náležitosti podľa z.č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve, nemá na posúdenie veci vplyv, pričom navrhovateľ - keďže ide o účtovné doklady jeho zástupcu - ani na uvedené nemal dosah. Taktiež nie je pre priznanie nároku navrhovateľovi, ktorý je jediným aktívne legitimovaným subjektom v danej veci, potrebné skúmať, či príjmové pokladničné doklady následne jeho zástupca zaevidoval vo svojom peňažnom denníku alebo nie.

Súd sa zaoberal i otázkou, či si navrhovateľ trestné stíhanie neprivodil sám. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČSR sp. zn. 1Cz/6/90, publikovaného pod R 35/1991 totiž ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo kto bol oslobodený spod obžaloby právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia nemá, ak si vznesenie obvinenia zaviniť sám a bol oslobodený spod obžaloby alebo proti nemu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný alebo že mu bola udelená milosť alebo že trestný čin bol amnestovaný.

V tejto veci nebolo vykonaným dokazovaním zistené, že by si navrhovateľ privodil vznesenia obvinenia sám, svojím konaním. Navrhovateľ bol spod obžaloby oslobodený z dôvodu, že nebolo preukázané, že by sa stal skutok, z ktorého bol obvinený a neskôr i obžalovaný. Navrhovateľ v trestnom konaní v plnom rozsahu spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom, trestného konania sa riadne zúčastňoval, od počiatku až dokonca zotrval na svojom tvrdení, že je v danej veci nevinný a riadne využíval všetky dostupné právne prostriedky svojej obrany. Podľa názoru súdu si navrhovateľ svoje trestné stíhanie a vznesenia obvinenia nezavinil.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd konštatoval, že žalobný návrh je dôvodný v celom rozsahu a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Súčasťou rozsudku je i výrok o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

V konaní bol navrhovateľ plne úspešný, a preto má podľa § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov celého konania. Trovy konania navrhovateľa spočívali v trovách právneho zastúpenia vo výške 342,74 € podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za 3 úkony právnej služby á 91,29 €, a to príprava a prevzatie zastúpenia dňa 22.08.2011 (§ 10 ods. 8, § 14 ods. 1 písm. a/, cit. vyhlášky v znení účinnom do 30.06.2013), podanie žalobného návrhu (§ 10 ods. 8, § 14 ods. 1 písm. a/ cit. vyhlášky v znení účinnom do 30.06.2013), účasť na pojednávaní dňa 01.03.2016 (§ 10 ods. 1, 8, § 13 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. d/, vyhlášky v znení účinnom od 01.07.2013), náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 3 cit. vyhlášky) vo výške 1 x 7,41 € (rok 2011) 1 x 7,63 € (rok 2012), 1 x 8,58 € (rok 2015). Advokátovi patria aj cestovné náhrady za cestu na pojednávanie dňa 01.03.2016 Bánovce nad Bebravou - Trenčín a späť, t.j. 62 km tak, že mu patrí jednak paušálna náhrada 11,35 € (62 km x 0,183 €) a jednak náhrada PHM za 62 km x spotreba 6,6 l/100 km x cena PHM 1,294 € vo výške 5,30 €; spolu cestovné náhrady v sume 16,65 €. Advokátovi patrí aj náhrada za stratu času za cestu na pojednávanie dňa 01.03.2016 Bánovce nad Bebravou - Trenčín a späť, podľa § 17 ods. 1 vyhlášky, t.j. 4 polhodiny

á 14,30 €, spolu 57,20 €, z ktorej si uplatnil len sumu 28,60 €. Súd viazaný jeho návrhom, nemohol prekročiť jeho rámec a priznať mu v tomto smere viac.

Odporcu súd zaviazal zaplatiť náhradu trov konania podľa § 149 ods. 1 O.s.p. do rúk právneho zástupcu navrhovateľa.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trenčín.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).

Pokiaľ si žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže sa žalobca domáhať jej splnenia prostredníctvom exekúcie.